

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. april 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0771
Dok.: CSO41154

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 140 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. december 2008. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 140 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for de undtagelser fra Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som de seneste terrorlove i britisk lovgivning har nødvendiggjort, samt oplyse, hvordan dette konkret fremgår af de enkelte love?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Udenrigsministeriet om at indhente oplysninger fra de britiske myndigheder.

Den danske ambassade i Storbritannien har indhentet oplysninger om den gældende britiske terrorlovgivning, og i hvilket omfang der i de gældende regler er gjort undtagelser fra Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der er ikke indhentet oplysninger om, i hvilket omfang dette har været tilfældet for tidligere britisk lovgivning på området. Ambassaden har oplyst, at Home Office, der er den ansvarlige myndighed for den britiske terrorlovgivning, har oplyst, at der i gældende britisk terrorlovgivning findes ét sted, hvor man forbeholder sig retten til at fravige Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Muligheden herfor fremgår af den britiske anti-terrorlov fra 2005 (Prevention of Terrorism Act), kapitel 2 om kontrolforanstaltninger (”control orders”).

Efter afsnit 1(1) i den britiske anti-terrorlov er en kontrolforanstaltning (”control order”) en afgørelse, der pålægger en person forpligtelser med det formål at beskytte offentligheden mod risikoen for terrorisme. En person kan i den forbindelse pålægges de forpligtelser, som er nødvendige for at forhindre eller begrænse den pågældendes involvering i terrorrelaterede aktiviteter, jf. lovens afsnit 1(3). En kontrolforanstaltning kan udstedes af indenrigsministeren (”Home Secretary”), hvis en række nærmere angivne betingelser er opfyldt, og kan efterprøves af domstolene.

En kontrolforanstaltning kan eksempelvis indebære forbud mod eller begrænsninger i personens besiddelse eller brug af bestemte genstande eller stoffer, begrænsninger i den pågældendes erhvervsudøvelse, begrænsninger i samvær eller kommunikation med bestemte personer eller med andre generelt, begrænsninger i bevægelsesfriheden og forbud mod at tage ophold på nærmere angivne steder, pligt til at lade sin færden, kommuni-

kation eller andre aktiviteter overvåge elektronisk og pligt til at give myndighederne adgang til at foretage ransagning og beslaglæggelse med henblik på en vurdering af, om der er sket en tilsidesættelse af betingelserne i kontrolforanstaltningen mv., jf. lovens afsnit 1(4).

Der findes to forskellige typer af kontrolforanstaltninger, som henholdsvis benævnes ”non-derogating control order” og ”derogating control order”. Begge typer af kontrolforanstaltninger pålægger den person, der er omfattet af ordren, en række forpligtelser, men en ”derogating control order” er særligt karakteriseret ved, at de forpligtelser, personen pålægges, kan have karakter af en frihedsberøvelse. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en kontrolforanstaltning pålægger en person at opholde sig og forblive på et bestemt sted, f.eks. i eget hjem, i forældres hjem eller i en bolig som ejes og administreres af det offentlige.

Efter lovens afsnit 4(3)(c) og (7)(c) kan udstedelse af en ”derogating control order” alene finde sted, hvis der er foretaget en hel eller delvis fravigelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5 om retten til frihed og sikkerhed.

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 15 beskriver de tilfælde, hvor medlemsstaterne har ret til midlertidigt at sætte deres forpligtelser i medfør af konventionen ud af kraft.

Det følger af artikel 15, stk. 1, at under krig eller anden offentlig faretilstand, der truer nationens eksistens, kan en kontraherende part træffe forholdsregler, der fraviger dens forpligtelser ifølge konventionen, i det omfang det er strengt påkrævet af situationen, og forudsat at sådanne forholdsregler ikke er uforenelige med dens andre forpligtelser ifølge folkeretten.

Efter artikel 15, stk. 3, skal enhver stat, som benytter sig af denne ret til fravigelse, holde Europarådets generalsekretær fuldt underrettet om de forholdsregler, som den således har taget og om grundene dertil. Den skal også underrette Europarådets generalsekretær, når sådanne forholdsregler er ophørt at virke, og konventionens bestemmelser igen er fuldt ud i kraft.

Home Office har i øvrigt oplyst, at anti-terrorlovens bestemmelser om ”derogating control orders” endnu ikke er blevet anvendt.

Den britiske anti-terrorlov fra 2005 (Prevention of Terrorism Act) vedlægges til orientering.